

Kuusamon yhteismetsä

LOHIVAARA 2

MAA-AINESTEN OTTOSUUNNITELMA

Kuusamo, Jokilammen palsta

Kuusamon yhteismetsä, 305-874-1-0

SISÄLLYS

1	OTTAMISSUUNNITELMASELOSTUS	3
1.1	YLEISTIEDOT	3
1.2	ALUEEN NYKYTILA.....	3
1.3	YMPÄRISTÖ-, POHJA- JA PINTAVESIOLOT.....	4
1.4	MATERIAALIN OTTAMISTOIMINTA.....	5
1.5	TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖN SUOJAUS.....	5
1.6	MAISEMOINTI JA ALUEEN JÄLKIHOITO.....	7
2	LIITTEET	8
2.1	Alueen sijainti	8
2.2	Tieyhteydet.....	10
2.3	Maakuntakaava	11
2.4	Yleiskaava	12
2.5	Natura2000 -alue ja ympäristötukikohteet	15
2.6	Lähialueen rakennukset	17
2.7	Naapurikiinteistöt omistajineen	18
2.8	Pohjavesialueet	19
2.9	Selkeytysaltaan periaatekuva.....	20
2.10	Valokuvia alueelta 6.7.2023.....	21

1 OTTAMISSUUNNITELMASELOSTUS

1.1 YLEISTIEDOT

Lohivaara 2 maa-ainespaikka sijaitsee Kuusamon kaupungin länsiosassa lähellä Posion ja Taivalkosken kuntien rajoja. Maa-ainespaikka rajautuu Pulkkasen ja Jokilammen kylien välillä olevaan metsäautotiehen.

Ottamisalue sijaitsee kiinteistöllä Kuusamon yhteismetsä 305-874-1-0.

Alueen sijainti on merkitty suunnitelman liitteinä oleviin karttoihin kohdassa 2.1.

Maakuntakaavassa alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Länsipuolella on jäljempänä selostettava Natura2000 -verkostoon kuuluva alue. Kuusamon strategisessa yleiskaavassa alue on potentiaalisen tuulivoimaloiden alueen (tv-1) rajalla ja paikallisesti arvokkaalla maisema-alueella (ma-3). Maisema-alueella on maa-ainesten otto ja murskaus tietyin rajoituksin sallittu. Natura2000 -alue on myös yleiskaavassa huomioitu. Otteet em. kaavoista on kohdassa 2.3. ja 2.4.

1.2 ALUEEN NYKYTILA

Alueella on käytössä ollut moreenin ja kallion ottopaikka. Aiempi lupa on myönnetty 21.3.2013 § 15 Kuusamon yhdyskuntatekniikan lupa- ja valvontajaostossa 30 000 m³ määrälle. Lupa on ollut voimassa 21.3.2023 saakka. Lupamäärästä on käytetty n. 21 200 m³, Aluetta laajennetaan itäänpäin. Alue on osittain jo pintamailtaan kuorittua ja osittain harvapuustoista aluetta. Kuvia alueesta on kohdassa 2.10.

Hakemuksen kohteena olevan kiinteistön naapurikiinteistö on esitetty liitteessä 2.7. Ottoalue on laajan yhteismetsän Jokilammen palstan laidassa ja naapuri-

kiinteistöön tulee matkaa n. 250 m. Naapurina on myös erittäin laaja Suomen valtion omistama Kuusamon Valtionmaa 305-893-10-1.

Etäisyyttä lähimpään vakituiseen asutukseen tai loma-asutukseen on yli 4 km. Ne ovat Posion tai Taivalkosken puolella. Tilanne on esitetty liitteenä 2.6. Naapurien kuulemista ei ole tehty.

1.3 YMPÄRISTÖ-, POHJA- JA PINTAVESIOLOT

Ottoalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole sellaisia kohteita, jotka olisivat luontotyyppin, eliö- tai kasvilajiston, muinaismuisto-, kulttuuri- tai maisema-arvon vuoksi suojeltavia. Alue on pinnaltaan kuorittua tai harvaa sekametsää. Yhteismetsän ympäristökohteet on esitetty liitteessä 2.5. Niihin ei ottamisella ole vaikutusta.

Lähin suojelukohde on Natura2000 -verkostoon kuuluva Lohivaaran SAC -alue, FI1101632. Se on lähes kokonaan vaarametsien lakialuetta ollen Kuusamon lakialueiden parhaimmistoa. Alueelle ovat tyypillisiä suuret kuusilahopuut ja vanhojen haapojen runsaus. Sinne etäisyyttä on lähimmillään n. 250 m. Alueen sijainti on mm. liitekartoissa 2.1. ja 2.5. Kohteeseen ei ole merkittävää vaikutusta, koska ottoalueella on jo harjoitettu kallion louhintaa.

Alueen länsipuolella on Lohilampi. Sinne etäisyyttä on nykyiseltä louhokselta n. 1100 m ja uudelta alueelta n. 1200 m. Siihen laskeva Syrjäpuro on ottoalueen pohjoispuolella n. 250 m etäisyydellä. Vesistöihin ei ole vaikutusta. Puro ja lampi ovat huomattavasti ottoaluetta alempana.

Suunniteltu ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin tunnettu pohjavesialue sijaitsee n. 4.5 km etäisyydellä. Lähimpien alueiden sijainti on esitetty kartassa 2.8. Ottoalueen pohjavesitasoa ei ole määritetty. Aiemmalla ottoalueella ollut pohjavesiputki on jäänyt murskekasojen alle. Nyt tehdään vain kallion ottoa eikä ottoalueella ole pohjavettä. Ottoalueen pohja muotoillaan länteen viettäväksi siten, ettei sen pohjalle kerry pintavettä.

1.4 MATERIAALIN OTTAMISTOIMINTA

Ottoalueen raja- ja ottamistoiminnan jälkeinen tilanne on esitetty liitteinä olevina suunnitelmapiirroksina ja poikkileikkauksina. Ottamisalueen pinta-ala on 1,16 ha. Varsinaista ottoaluetta on 0,27 ha. Tukitoiminto- ja varastoalue perustetaan murskeaseman läheisyyteen aiemmalle varastoalueelle. Haettava ottomäärä on 20 000 m³ kalliomursketta. Mursketta käytetään pääasiassa yhteismetsän omien teiden ja varastoalueiden rakentamiseen ja kunnossapitoon.

Ottoalueen kulmapisteet merkitään tarvittavilta osin maastoon päästään punaiseksi tai siniseksi maalatuilla puisilla paaluilla tai maalimerkeillä kallioon. Ottamistoiminta aloitetaan nykyisestä kalliorintauksesta alueen länsireunassa ja ottamissuunta on itään. Ottoalueelle on merkitty gps -laitteella mitattuja korkeusmerkkejä, joiden avulla ottoalueen pohjan tasoa tarkkaillaan. Pintamaat sijoitetaan alueen reunalle suojavalleiksi ja käytetään myöhemmin maisemoinnissa. Ottamissyvyys on 10-15 metriä. Alin ottotaso on 329,0 m mpy (N2000).

Kallion oton ja leikkausten syvyys sekä muoto on esitetty ottosuunnitelmakartassa ja leikkauspiirustuksissa. Valmiit murskeet varastoidaan alueelle jo käytössä olevalle alueelle. Murskaus tehdään 3-4 kertaa luvan voimassa oloaikana. Toiminnalle haetaan ympäristölupa maa-ainesluvan kanssa yhteishakemuksella. Melua aiheuttavat toimenpiteet tapahtuvat olemassa olevan syvän kaivannon suojassa ja pohjalla. Melu suuntautuu voimakkaimmin länteen, missä ei ole asutusta tai lomarakennuksia 4 km lähempänä.

Ottamissuunnitelma on esitetty normaalin karttakuvan lisäksi työtä varten tehdyn mittatarkan ortokuvan kanssa.

1.5 TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖN SUOJAUS

Turvallisuus- ja suojaustoimien osalta noudatetaan voimassa olevia työ- ja ympäristönsuojelusta säädettyjä lakeja ja määräyksiä. Ottamistoiminta ei aiheuta MAL 3§ mukaisia haittoja ympäristölle. Alue on jo vastaavassa käytössä ollut aluetta kaukana asutuksesta ja muista häiriytyvistä kohteista.

Työturvallisuus:

Ottotoiminnassa huolehditaan, ettei kaivu-, louhinta- ja murskaustyö aiheuta vaaratilanteita työntekijöille ja muille alueen lähettyvillä oleville. Luvanhakija velvoittaa alueella toimivan murskausurakoinnista vastaavan yrittäjän perehtymään (ja perehdyttämään työntekijänsä) kyseisen työn vaara- ja riskitilanteisiin. Luvanhaltija valvoo yrittäjän noudattavan velvoitetta. Hyväksytyjen henkilösuojainten ja turvavaatetuksen käyttö ottotoiminnan aikana on pakollista. Velvoitteet koskevat myös kaivu- ja murskaustyössä käytettäviä aliurakoitsijoita. Alue on jo aidattu, joten ulkopuolisten ja suurten eläinten pääsy alueelle on estynyt.

Työkoneille tulee tehdä käyttöönottotarkastukset ennen työmaalle siirtymistä. Koneiden varoitus- ja hälytinlaitteiden kunnossa oloa valvotaan.

Ympäristönsuojelu

Sulamis- ja sadevedet kaivannosta johdetaan ottoalueen länsireunaan kaivettavaan saostusaltaaseen, josta ne edelleen kulkeutuvat pintavalunnan kautta alueen tulotien sivuojaan. Kaivu- ja murskaustyö suoritetaan mahdollisimman yhtäjaksoisesti melu- ja pölyhaittojen minimoimiseksi.

Poltto- ja voiteluaineet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä, jotka sijoitetaan suojakaukaloihin tai tankkausalue suojataan muovikalvolla ja tiiviillä maa-aineksella. Koneissa on oma öljyntorjuntakalusto. Mahdollisista vahingoista ilmoitetaan välittömästi viranomaisille ja ryhdytään tarvittaviin puhdistustoimiin. Talousjätteille ja vaarallisille jätteille varataan säiliöt, jotka tyhjennetään asianmukaisesti tyhjennyspaikkoihin.

Maa-ainesten ottotoiminnasta ei synny MAL 5a § mukaisia kaivannaisjätteitä. Kaikki jalostamiseen kelpaamattomat ainekset (lähinnä pintamaat) käytetään alueen suojavalleihin ja verhoiluun.

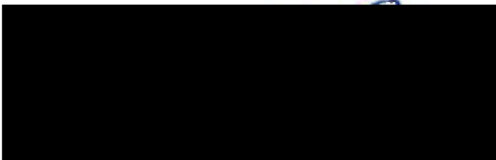
Kaivannaisjättesuunnitelma on esitetty liitteessä.

1.6 MAISEMOINTI JA ALUEEN JÄLKIHOITO

Maa-ainesten ottotoiminnan päätyttyä tehdään ottoalueen lopullinen maisemointi. Tasaiset alueet muotoillaan ja metsitetään siten, että se kohtuudella sopeutuu ympäröivään luontoon ja maisemaan. Alue palautetaan metsätalouskäyttöön tai puutavaran varastoalueeksi.

Louhoksen reunat jätetään louhinnan mukaiseen kaltevuuteen. Ympärillä on jo olemassa oleva suoja-aita. Alue on kaukana asutuksesta ja loma-asutuksesta yhteismetsän alueen sisällä ja laajan valtion omistaman alueen lähellä, joten liikkuminen alueella on vähäistä. Lähinnä kesäaikaan alueella voi olla marjastusta, retkeilyä, metsästystä, kalastusta jne. Jyrkät kalliojyrkänteet eivät aiheuta merkittävää putoamisvaaraa olemassa olevan aidan ansiosta. Läjitetty pinta-maat levitetään kasvualustaksi. Maa-ainespaiikka kylvetään männyn siemenillä tai istutetaan männyn tai kuusen taimilla niiltä osin, kun aluetta ei käytetä puutavaran ja maa-ainesten varastoalueena.

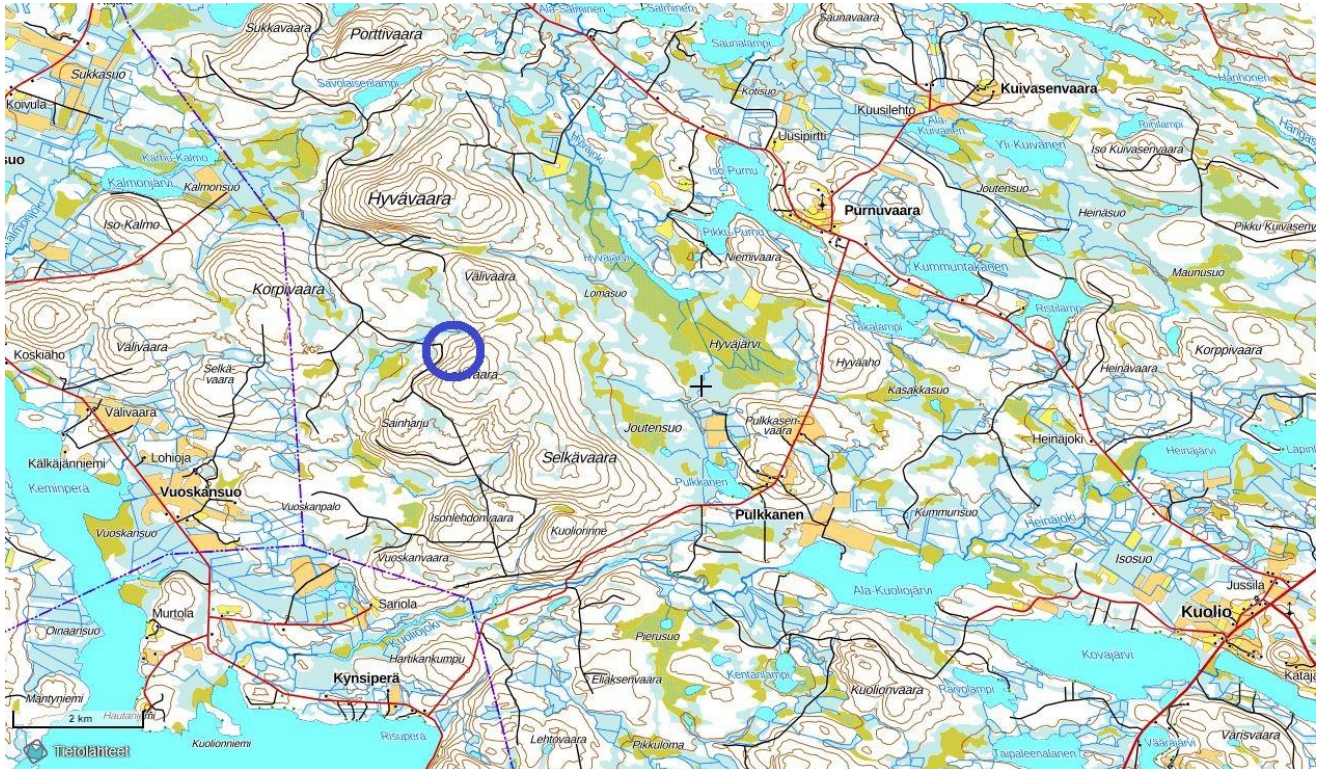
Kuusamossa 13.10.2023

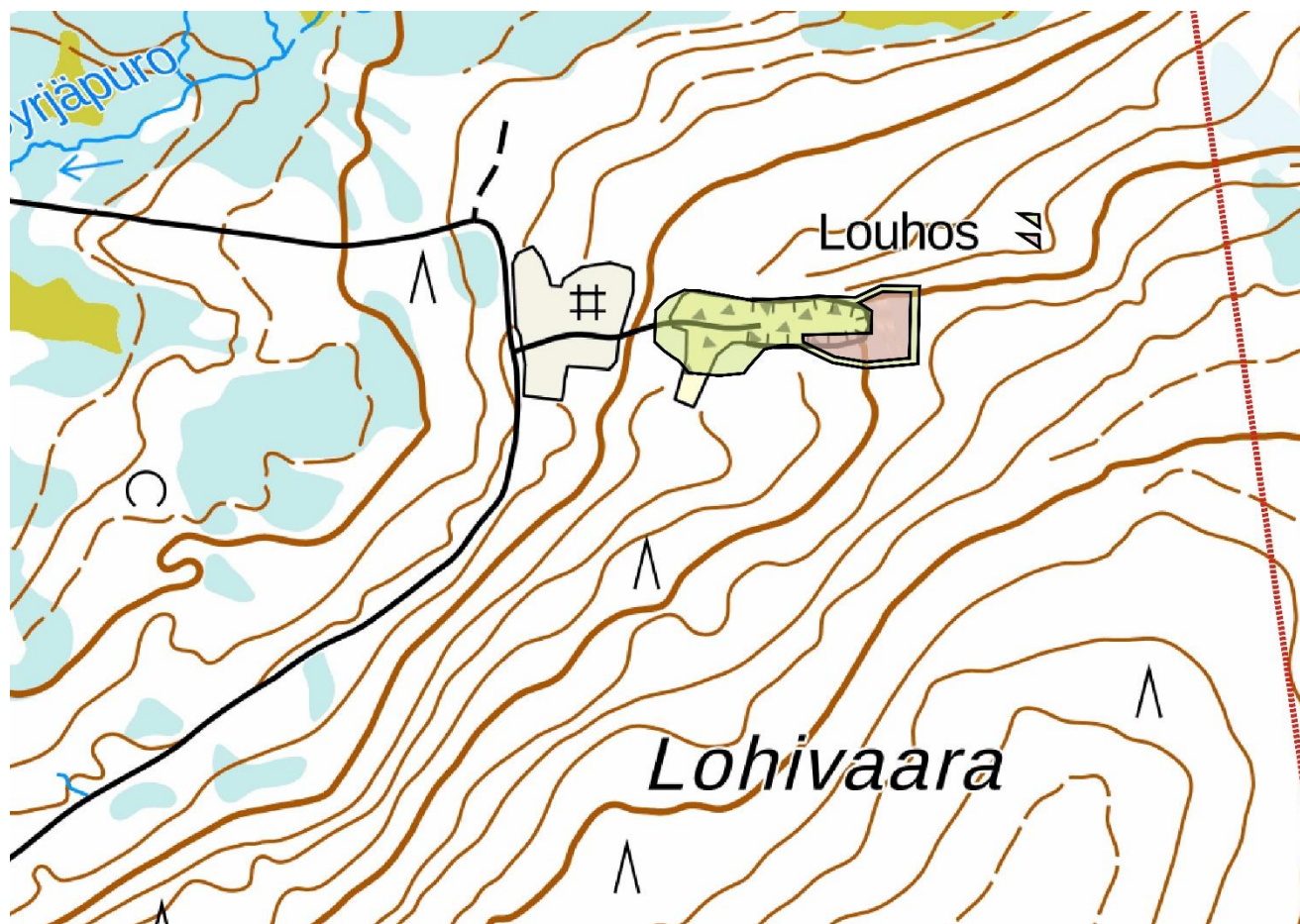
Kuusamon yhteismetsä

2 LIITTEET

2.1 Alueen sijainti

Alueen sijainti.

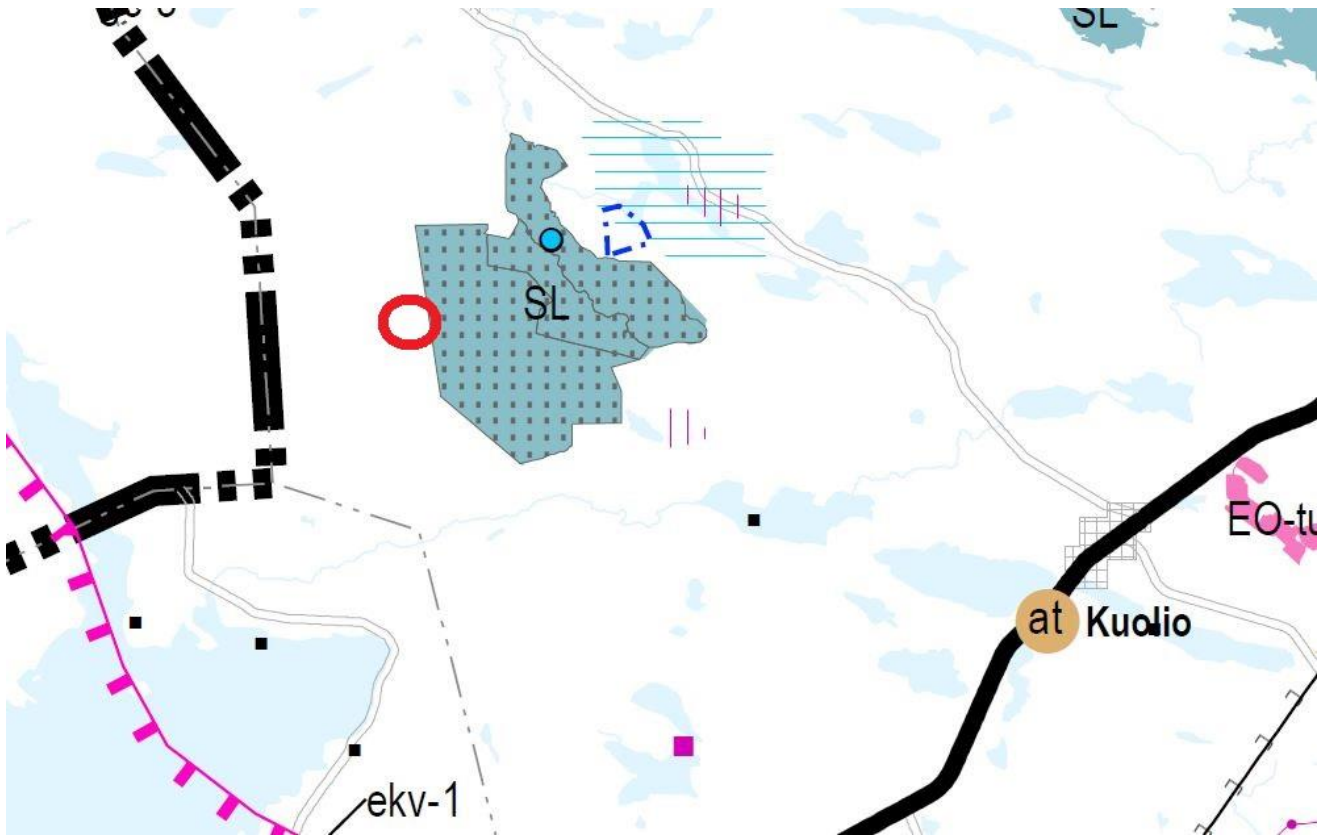
Otto- ja ottamisalue rajattuna maastokartalla n. 1:5000. Oikeassa reunassa punaisella viivalla Valtion alueen eli samalla Natura2000 -alueen raja.

2.2 Tieyhteydet

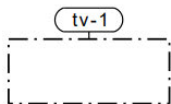
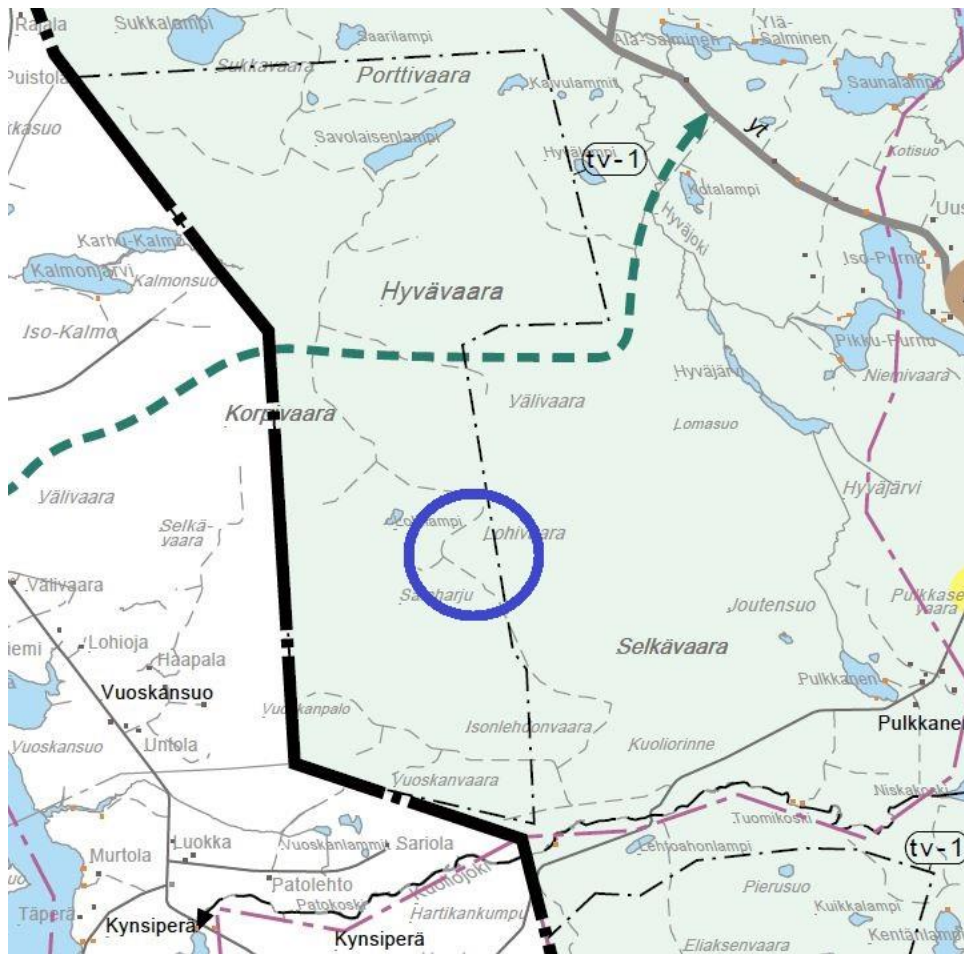
Lähimmät tieyhteydet ovat yhteismetsän metsäautotietasoisia teitä.

2.3 Maakuntakaava

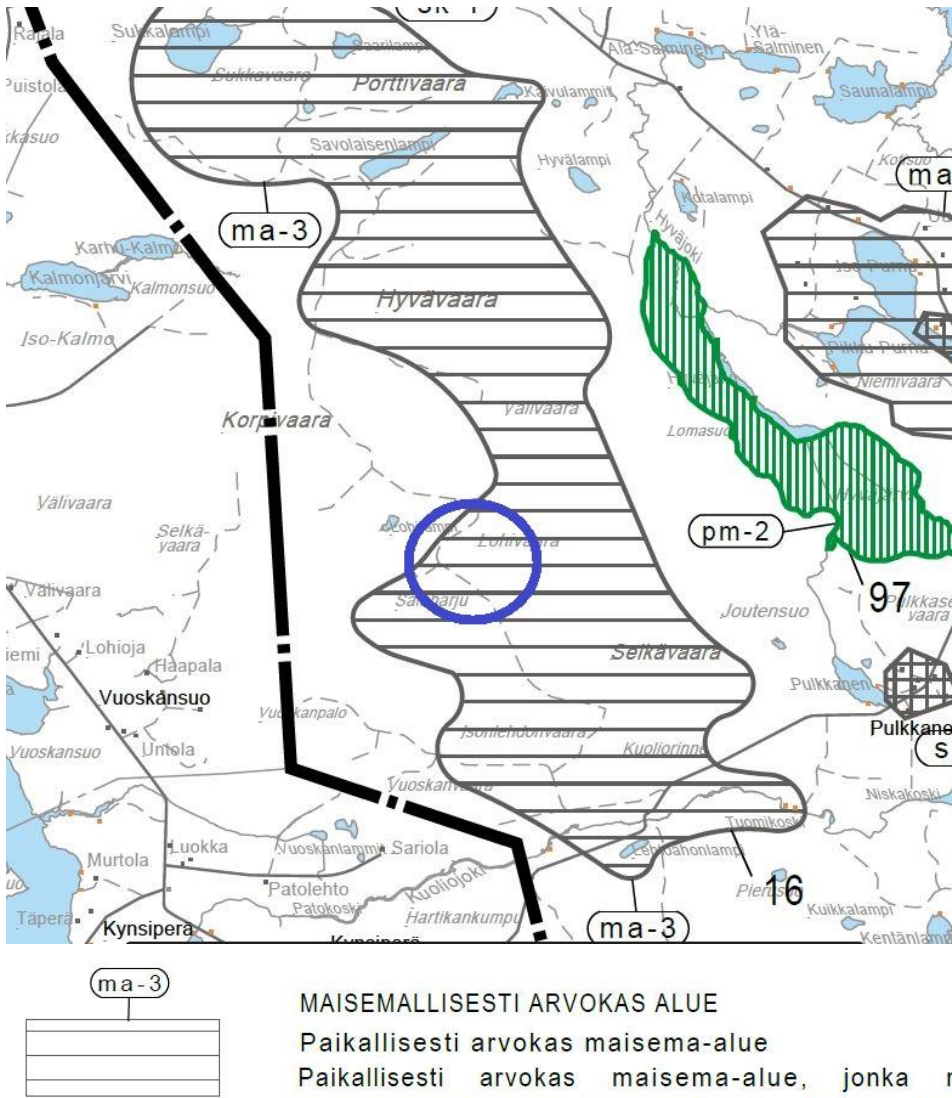
Ote maakuntakaavojen yhdistelmästä. Ottoalue kaavamerkintöihin kuulumattoman punaisen ympyrän sisällä.

2.4 Yleiskaava

POTENTIAALINEN TUULIVOIMALOIDEN ALUE

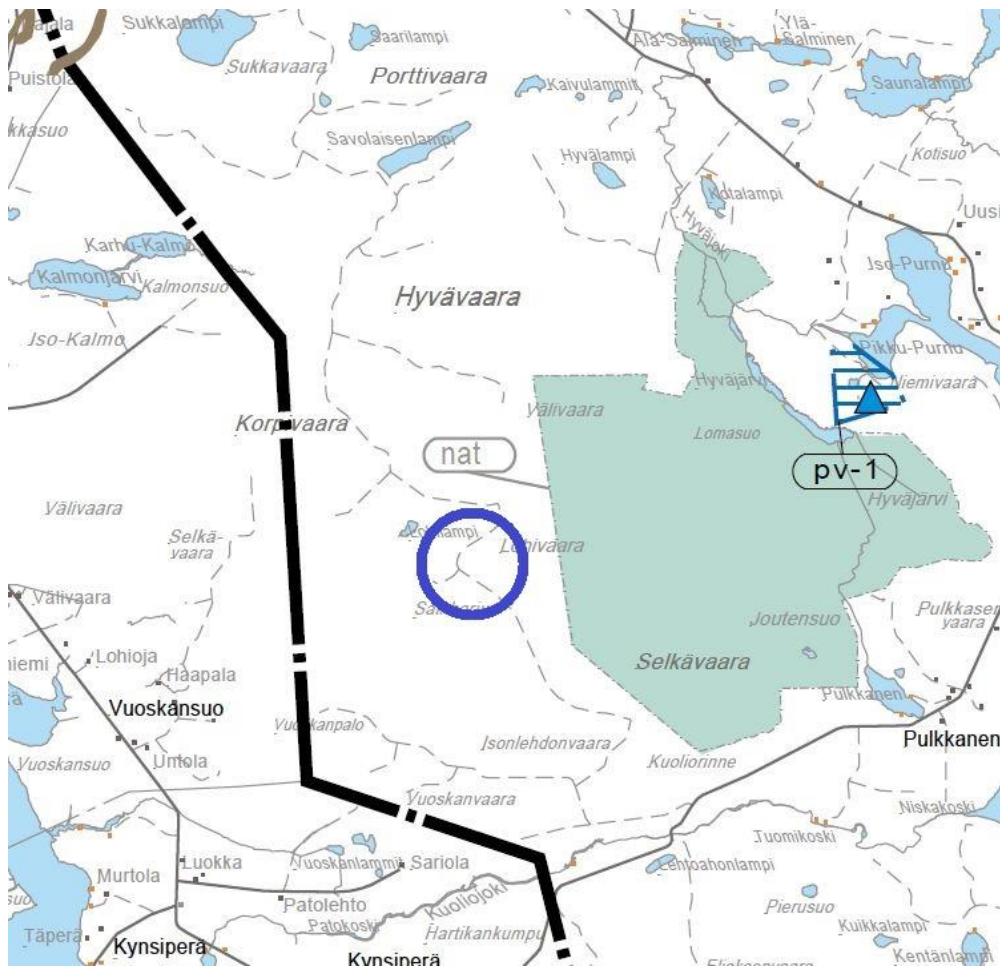
Yleispiirteisten selvitysten perusteella potentiaalisesti tuulivoimaloiden alueeksi todettu alue. Alueen ottaminen tuulivoimatuotantoon saattaa edellyttää sen osoittamista maakuntakaavassa, YVA:n ja yleiskaavan laatimista. Tarkemmassa suunnittelussa on huomioitava Kuusamon kaupungin suositus 2 km suojaetäisyydestä asutukseen. Suunnittelussa tulee huomioida vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, poronhoitoon, luontoon sekä kulttuuriympäristöön ja ehkäistä niille aiheutuvaa haittaa. Voimalat tulee sijoittaa keskitetysti usean laitoksen muodostamiin ryhmiin ja niin lähelle toisiaan kuin se energiantuotannon taloudellisuus huomioiden on mahdollista. Tarkemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle ja loma-asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja väikevaikutuksia ja kulttuurimaisemien arvot säilyvät. Lisäksi tulee huomioida tutkajärjestelmistä ja lentoliikenteestä aiheutuvat rajoitteet.

MAISEMALLISESTI ARVOKAS ALUE

Paikallisesti arvokas maisema-alue

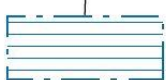
Paikallisesti arvokas maisema-alue, jonka rajausta tulee tarkentaa alemmanasteisessa suunnittelussa. Alueen käytössä ja suunnittelussa tulee huomioida maiseman arvot. Maatalous, porotalous ja metsänhoito ovat alueella sallittua. Metsänhoidossa noudatetaan metsälain säädöksiä. Maa-ainesten otto ja murskaus on sallittua ja se tulee suunnitella siten, ettei se aiheuta kohtuuttomia maisemahaittoja.

nat

NATURA-2000 VERKOSTOON KUULUVA ALUE

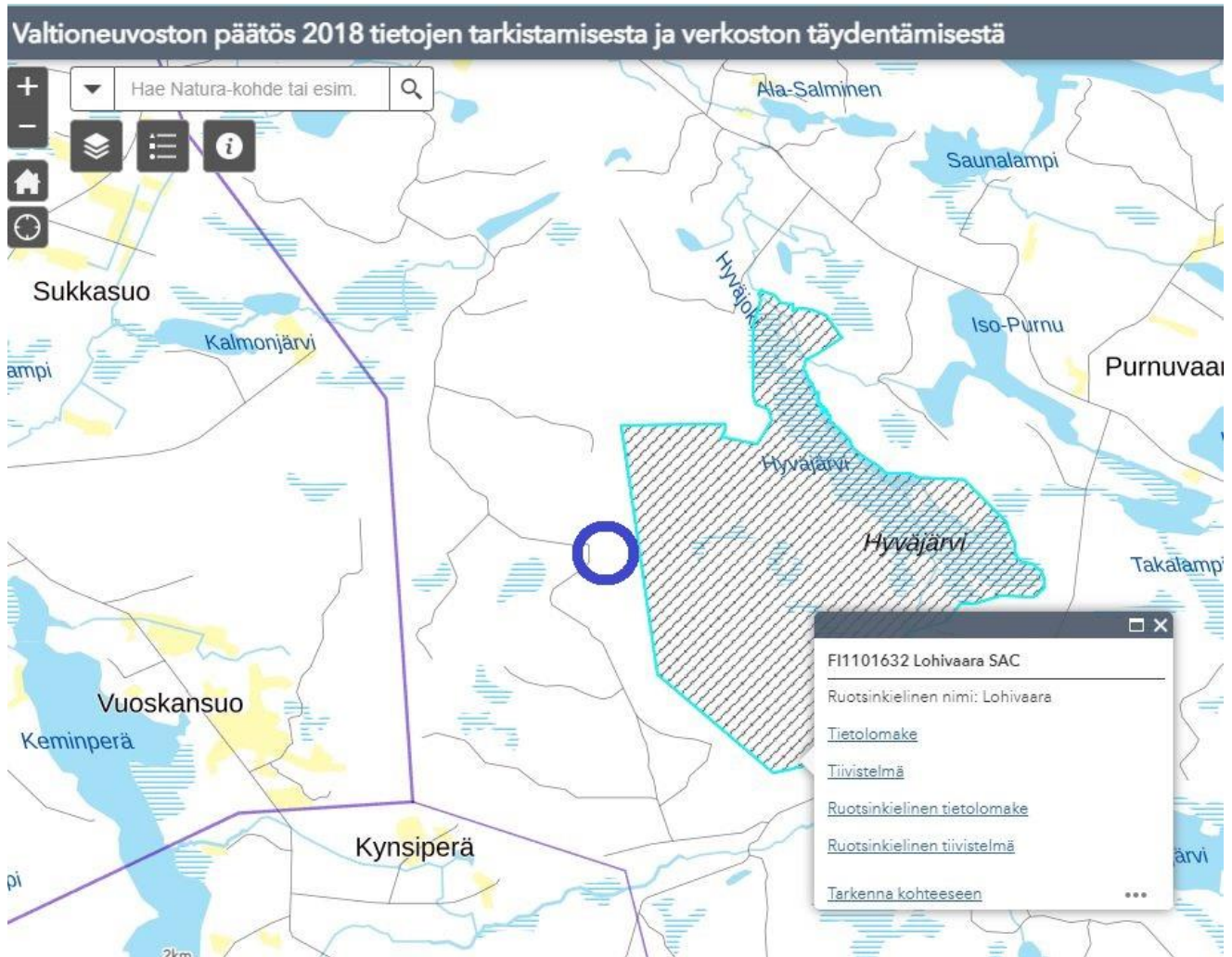
pv-1

TÄRKEÄ TAI VEDENHANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE, I-II LUOKAT
Alueelle ei saa osoittaa pohja- tai pintaveden laatua vaarantavia toimintoja.

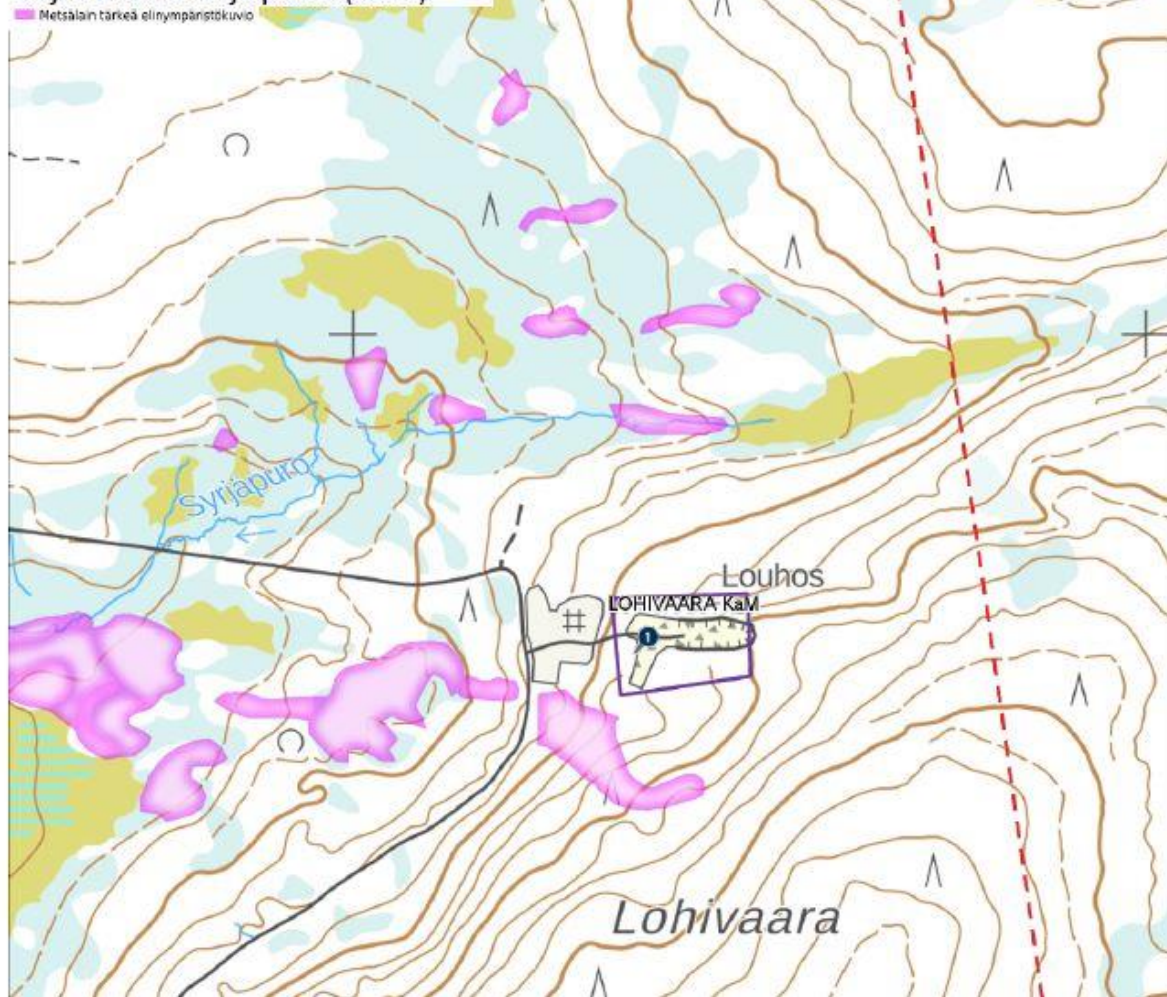
Otteet Kuusamon strategisen yleiskaavan teemakartoista ja eräistä merkinnöistä. Ottoalue hieman kaavamerkintöihin kuulumattomien sinisten ympyröiden yläpuolella

2.5 Natura2000 -alue ja ympäristötukikohteet

Lohivaaran Natura2000 -alue on n. 250 m päässä alueesta. Ottoalue sinisen ympyrän kohdalla

Lohivaara 2	1:7500	Kuusamon yhteismetsä	
Luontokohteet, ympäristötuki		Koordinaatisto	ETRS-TM35FIN
		Keskipiste	(571301, 7306554)
		Tulostettu	13.10.2023

Erityisen tärkeä elinympäristö (teema)

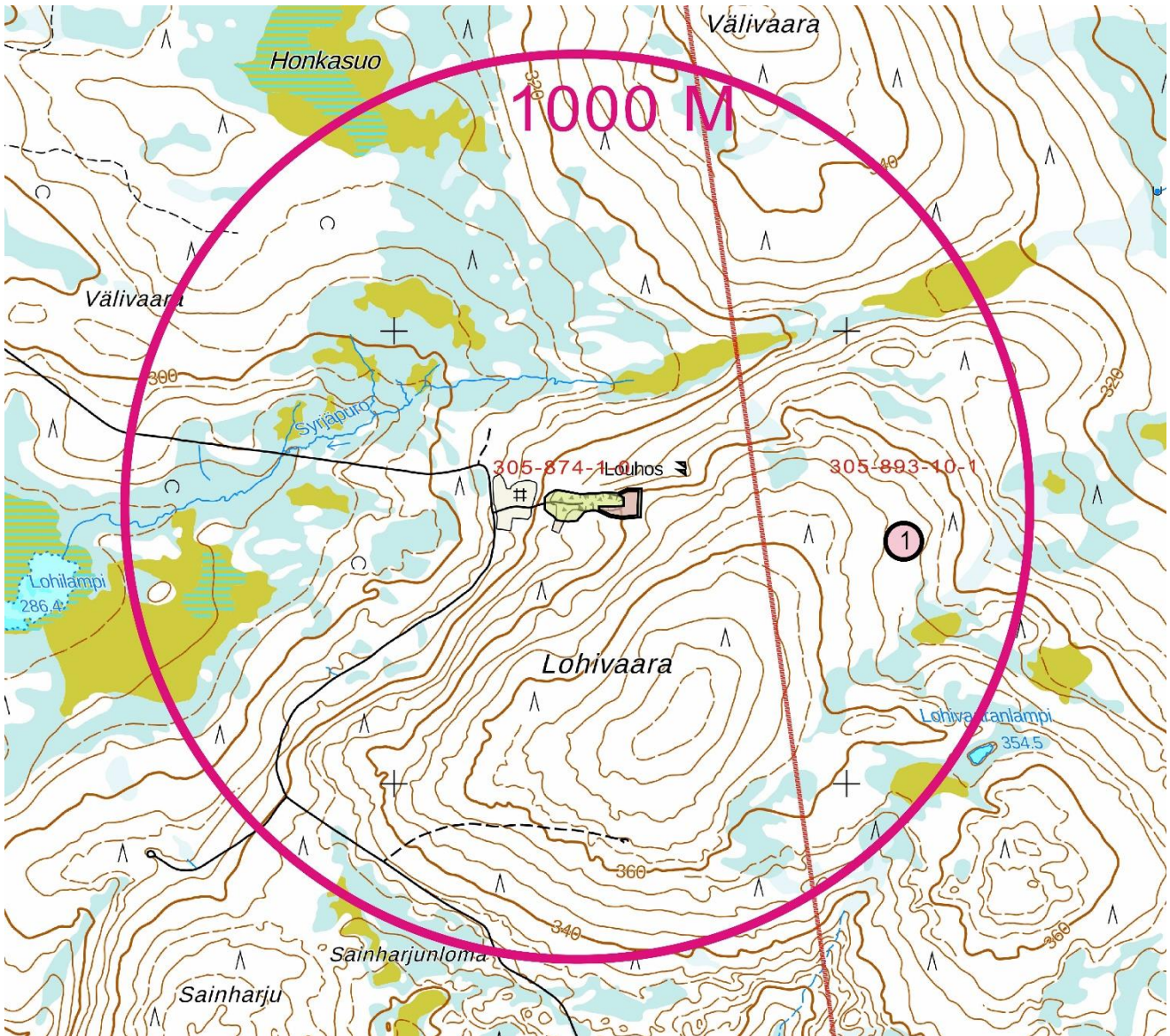
Yhteismetsän ympäristötukikohteet alueen lähellä

2.6 Lähialueen rakennukset

3 km säteellä alueesta ei ole yhtään rakennusta. Ottamisalue ympyröiden keskipisteessä

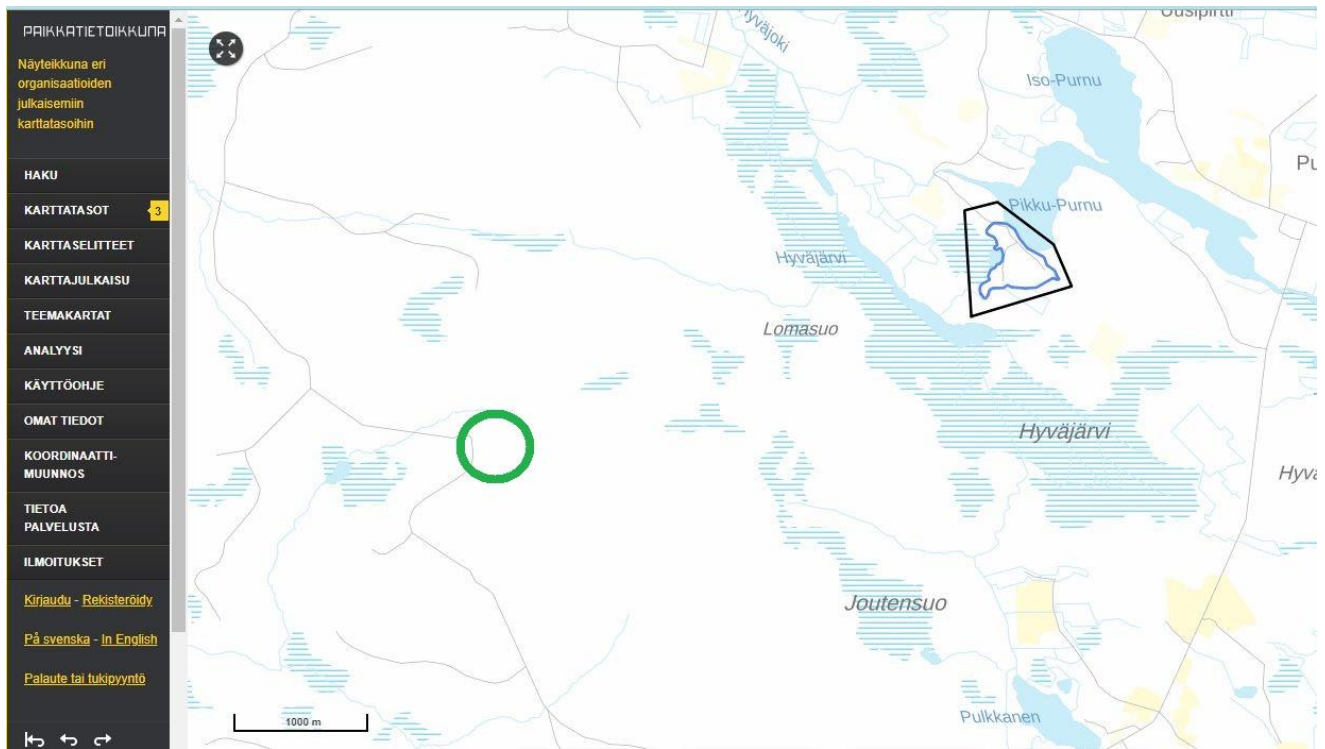
2.7 Naapurikiinteistöt omistajineen

1. 305-893-10-1, KUUSAMON VALTIONMAAT, om. Metsähallitus

Naapurikiinteistönä 1km etäisyydellä on vain valtion omistama kiinteistö. Ottamisalue ympyrän keskipisteessä

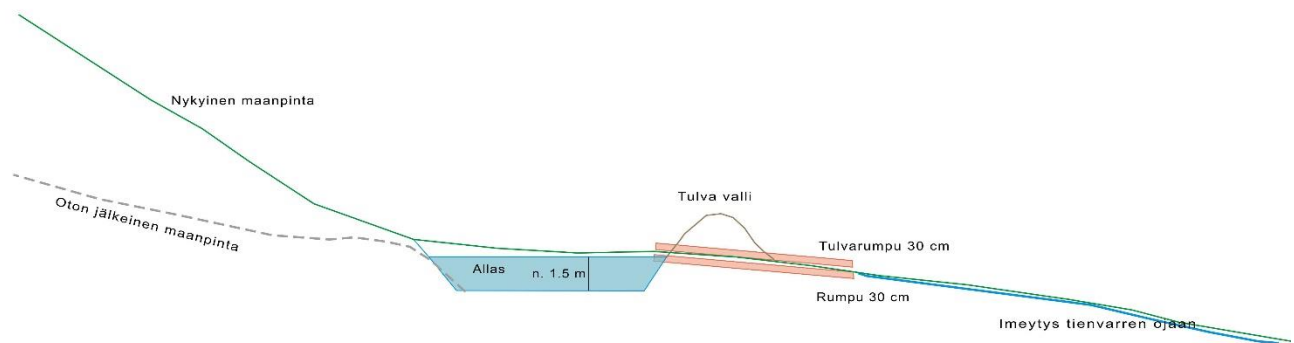
2.8 Pohjavesialueet

Lähin pohjavesialue on yli 4 km päässä. Ottamisalue vihreän ympyrän sisällä

2.9 Selkeytsaltaan periaatekuva

Leikkauskuva selkeytsaltaasta (ei mittakaavassa)

Imeytys tapahtuu alueen tulotien sivuojaan

2.10 Valokuvia alueelta 6.7.2023

Näkymä lännen suunnasta. Otto jatkuu oikealle ja taakse

Pintamaat on osittain kuorittu. Uudella alueella taustalla puusto on vähäistä. Ottamista tapahtuu kuvassa olevan henkilön puolelta ja takaa louhokseen nähden

Nykyinen louhos. Ottaminen jatkuu vasemmalle ja kuvan ottopaikasta taaksepäin

Drone -kuvaus lähdössä liikkeelle

Alue on jo aidattu